

Gyulafehérvári Hírlap

POLITIKAI HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Szerkesztőség: Alvinczi utca 7. Telefonsz. 15,
hova a lap szellemi részét illető közlemények
küldendők.
A lap előfizetési ára: Negyedévre 3 Kor. Félévre 5 K.
Egész évre 8 K. Egy szám ára 20 fill.

Felelős szerkesztő:
DR. VIZSOLYI MANÓ.

Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomdája,
hova a lap hirdetési részét illető közlemények
küldendők.
A hirdetések közlési díja megállapodás szerint.
Nyiltér sora 50 fillér.

Adalékok Gyulafehérvár háborus közélélméhez.

A Gy. H. megírta, hogy a képviselőtestület 1917. évi november hó 15-én tartott közgyűlésén Dr. Roska polgármester a tárgysorozat előtt jelentést tett a közgyűlésnek a közélélméhez viszonyok felől. A jelentést most egész terjedelmében közöljük, mint hű kórképet s mint a helyi háborus közélélméhez érdekes és hiteles adatait.

I.

Tekintetes képviselőtestület!

Méltóztassanak megengedni, hogy a tárgysorozat megkezdése előtt egy pár szóval rámutassak a mindnyájunkat érdeklő közélélméhez dologra.

A miként az a t. képviselőtestület előtt ismeretes, az O. K. H. E.-nek felhívására egy kimutatást kellett elkészítenünk a város ellátatlan közönsége liszt szükségletének biztosítására olyképp, hogy a liszt a megkötendő szerződés szerint három havonként előre fog kiadatni a városnak. A kimutatást a jelentéssel együtt még folyó év szeptember hava 8-án elküldöttük az O. K. H. E.-nek, kitől azonban még semmi választ sem kaptunk. Az ellátatlan lakosság liszt szükségletének biztosítására — miután a kimutatás szerint 7400 lélek nincs ellátva a városban — havonta 600 mm. vagyis 6 waggon lisztre lenne szükségem. Ezzel szemben az új gazdasági év első napjától a következő mennyiségeket utalták ki a város részére: 1917. augusztus havára 180 mm., szeptember havára 300 mm., október havára 400 mm. és november havára, mely most van leszállítás alatt 206 mm.-át. Miként méltóztatnak látni, oly kis mennyiséget utalnak ki, hogy a legnagyobb gondossággal, a legnagyobb körültekintéssel kell a rendelkezésünkre álló lisztet úgy felosztanunk, hogy abból legalább némileg tudjuk az ellátatlan lakosságot biztosítani. A magam részéről kötelességszerűleg kénytelen vagyok bejelenteni a t. képviselőtestületnek, hogy a város hatóságát és a közélélméhez hivatala kis arányokban való kiutalásért semmiféle felelősség sem terheli, mert mi a magunk részéről minden rendelkezésre álló eszközzel iparkodunk azon, hogy a lisztrel való ellátás körül nehézségek elő ne forduljanak, s ha mindezek dacára — magunk által is beismert — nehézséggel kell a közönségnek küzdenie, méltóztassanak betudni ezt annak, hogy a rendelkezésre álló gabonamennyiség redukált volta az oka minden baj forrásának, mi pedig csak egyre vezethető vissza, hogy a gazdátársas-

dalom — tisztelet a kivételnek — nem tudott a helyzet olyan magaslatára emelkedni, melyet tőle a mostani nehéz és felelősségteljes időben joggal ellehetett volna várni.

Áttérek most a közélélméheznek másik részére: az egyéb élélmiczikékkel való ellátás kérdésére. S mielőtt a részletekbe bocsátkoznék, méltóztassanak megengedni, hogy kitérjek egy általános dolog felemlítésére, a minek felemlítése parancsoló kényszerként nehezedik rám. Immáron, mint jól méltóztatnak tudni, negyedik évébe léptünk a világháborúnak. E négy év és annak tapasztalatai meg kellett mindnyájunkat arról győződtetnie, hogy minden egyéb kérdés háttérbe szorításával legelső rendű érdek édes hazánk függetlenségének védelme és a minden oldalról ránk támadt ellenség megrendszabályozása. E cél eléréseért mindent háttérbe kell szorítanunk. Ha a haza hívó szavára életét kell a honfinak oda adnia, nem-e kell akkor mindnyájunknak, kik itthon vagyunk mindenünket feláldoznunk, nem-e kell elmenni mindnyájunknak a türelem ahoz a fokához, melyet egy világ majdnem minden nemzetisége által ránk zúdított irtózatot háboruban joggal elvárhat az ország? És ezzel szemben azt kellett és kell nap-nap után tapasztalnom, hogy közönségünk sajnos nagy része, nem tud a helyzet magaslatára emelkedni, nem tudja megérteni, hogy a gyomor biztosításánál jóval magasabb és hatalmasabb érdekek játszanak közre, nem tudja, vagy nem akarja megérteni azt, hogy idegeskedéssel, a hatóság megrágalmazásával és utcai pletykákkal nem lehet a közélélméhez ugyanis bonyolult kérdését megoldani. Illő-e az, hogy mikor egy három esztendő betöltött és a negyedik esztendőbe átmélt háborus közigazgatás roskad a terhére nehezdedő örületes munkaszaporulat alatt, mikor éjet nappalá téve munkálkodik azon, hogy minden kötelességét lelkiismeretes pontossággal teljesítse és amellet aggódjék és kinlódjék a megélhetés nehézségeivel, e város intelligens társadalmának egy-egy tagja rágalmozó szóval illessen egy egész testületet, meggyanúsítván őket a legcsufabbal a milétezik, hogy elveszi az éhező társadalom és a többi tisztviselő elől az élélmiczikéket s legelőször önmagukat biztosítván, a többiek sorsával nem törődnek. Tekintetes Képviselőtestület! Amilyen visszatetsző, amilyen megvetésre méltó az ilyen kijelentés, annyira igazságtalan is, mert e nagy napok felelősségének teljes tudatában Isten és emberek előtt mondhatom, hogy mindaz a rágalom, mit a közigazgatási tisztviselők ellen felhoztak, visszapattan azokra, kik jobb ügyhöz méltó buzgósággal iparkodnak dissonantiát és zavart előidézni. Czélt tévesztene az ilyen törekvések, mert minden alapot nélkülöznek! Tudom, hogy nehéz a megélhetés, tudom, hogy

a rendes körülmények rég megszűntek, de nehéz munkásságot csak úgy lehet a köz javára közmegelegedéssel elvégezni, ha testvérekül állunk egymással szemben s ha nem irigyeljük egymás szájától a betevő falat kenyeret. Tartozom a magam és e testület reputációjával szemben azzal, hogy e legilletékesebb helye, a város képviselőtestülete előtt fejtsem fel ezeket a körülményeket és kérem, hogy bizalmukkal továbbra is támogatva, egyesült erővel segítsenek e gondterhes napok munkájában.

H I R E K.

Hallgassunk Hindenburgra is!

Minden okunk és jogunk van ahhoz a reménységhez, hogy az idén fehér karácsonyunk lesz, a békelehetőség fehér zászlaját tüzhajjuk házainkra. Napkelet felől a betlehemi csillag elindult útjára. Közeledik a Megváltás születésének órája. Végre a negyedik karácsony talán csakugyan a krisztusi szeretet karácsonya lesz. Minden biztató jó reménység ellenére azonban mégsem árt kissé óvatosságnak lennünk. Félénk madár a békegalamb. Angol és francia háborus uszítók lármája esetleg még most is elriaszthatja. Oroszország a kiszámíthatatlan fordulatok és meglepetések hazája. Ezért jó tehát nekünk Hindenburg és Ludendorff józan, hűvös beszédjére is hallgatnunk, ahelyett, hogy ideje előtt hejhujázzunk. A világháborúnak ez a két nagy hadvezére egyértelemmel mondja, hogy a békeének lehetősége megvan, de a fegyverszünet és a tárgyalások megkezdése nem maga a béke. Lábhoz a fegyvert, de a történetíráskának a derékszíjjon nem szabad üresen maradniok. Minden eshetőségre elkészülten kell várnunk a további eseményeket. Egyszer már becsaptak bennünket a muszkák, mikor náluk az angol pénzen csinált forradalom kitört és mi akkor tulságos szentimentális érzélgősséggel hagytuk őket, hadd csinálják odahaza a maguk dolgait s alig pár hétre rá, az ugyancsak angol pénzen megvett Miljukov és Kerenszki elvtárs urak erős offenzívát rendeltek ellenünk. Dugába dőlt. De azért most már kötve hiszünk a komának és nem engedjük többé becsapni magunkat. Katonáink ott maradnak a frontokon. Még ezt a telet át kell huzniok. Éppen azért, hogy a béke csakugyan meglegyen. Harcosainkat tehát utolsó erőfeszítésükben támogatnunk kell. Jegyeznünk kell a hetedik hadikölesőre.

— **A Pro Transsylvania-Egylet polgármesterünkhöz** a következő levelet intézte: Igen tisztelt Polgármester Ur! Méltóztassék megengedni, hogy Gyulafehérvár sz. kir. város adománya gyanánt a m. kir.

belügyminiszterium útján átutalt 5062.60 koronáért Nagyságodnak és általa mindazoknak, akik adományokkal fenti összeghez hozzájárultak, Országos Segítő-Bizottságom nevében hálás köszönetet mondjak. Fogadja, igen tisztelt Polgármester Ur, kiváló tisztelettem nyilvánítását. Budapest, 1917. nov. 18. Br. Jósika s. k. elnök.

— **Meghívó.** Az *Emke* folyó évi decz. hó 16-án (vasárnap) d. e. 11 órakor Kolozvárt a városháza közgyűlési termében évi rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. Jegyzőkönyv vezetésére és hitelesítésére tag kiküldése. Évi jelentés előterjesztése. Számvizsgáló-bizottság előterjesztése. Választások megejtése. Indítványok. Elnöki zárószó. Egyesek önálló indítványai az Igazgatóválasztmányhoz a közgyűlés előtt legalább 8 nappal írásban nyújtandók be.

— **Kitüntetés.** Báró Bánffy Kazimirt Ófelsége a II. osztályu polgári érdemkeresztel tüntette ki. Értesülésünk szerint nálunk is esedékes egy nemesség és néhány érdemkereszt.

— **Vármegyénk főispánja,** báró Bánffy Kazimir Hunyadvármegye főispáni hivatalát — melynek vezetésével ideiglenesen megbízott — már átadta az új főispánnak: Pogány Bélának, kinek beiktatása e hó 8-án ment végbe.

— **Halálozás.** Löw Károly földbirtokos, vmegyei törvényhatósági-bizottság és a képviselőtestület tagja hosszas betegség után f. hó 11-én 57 éves korában meghalt. Az elhunytat előkelő és kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Fokozottabb szigorral őrzik** a hadsereg főparancsnokság 75423—917. sz. rendelete folytán a puskaporos raktárokat. Ugyanis minden töltényt vagy robbanó-anyagot tartalmazó raktár mellett felállított őrszem köteles a gyanus módon közeledőt — ha egyszeri felszólításra meg nem áll, vagy menekülni próbál — lelőni. Az őrségek parancsnokai kötelesek — különösen éjjel és ködös időben — a töltény, illetve robbanó-anyag raktárok környékét több ízben bejárni s minden gyanus egyént letartóztatni s ha menekülést kísérel meg: agyonlőni. A töltény- és robbanószer raktárok körzetében — körülbelül 100 lépésnyire — figyelmeztető-táblákat állítanak fel, mely a meg nem engedett közeledés életveszélyes voltára utal.

— **Színház.** A színház első hete az operettek jegyében folyt le. A bemutató előadást kivéve, nap-nap után a fővárosi színházak legnagyobb sikert aratott operettei: „A csárdáskirályné” (kétszer), „A császárné”, „Mágnás Miska” (kétszer), „Derék Fridolin” kerültek színre.

Lapunk szűk tere nem engedi, hogy minden előadással külön részletezve foglalkozzunk. Így csak nagy általánosságban említhetjük meg a szereplők közül Pogány Sylviát, a társulat primadonnáját, Szomzó Erna nait, Pataky Elza szubrettet, Krasznay direktort, aki „A császárné”-ban Weisskapel, „A derék Fridolin”-ban pedig Carlos Galegos szerepében sokoldalú tehetségről tett tanúbizonyságot, Pintér Dezső komikust, Bera Róza komikát és Farbak Edét és Makayt.

A társulatnak több, de a mai rendkívüli viszonyok miatt érthető fogyatékoságán kívül egyik legkirívóbb fogyatékosága, hogy nincs egyetlen énekes színésze és rossz, nyikorgó a zongorája.

Egyes szereplőknek pedig — úgy a férfiaknak, mint a nőknek — jóakarattal b. figyelmébe ajánljuk, hogy tanulják meg jobban szerepeiket, ügyeljenek jeleneteikre s az öltözködésnél fordítsanak kissé több gondot a külső csinra és tisztaságra. A sugó pedig maradjon hivatásánál s ne kiabálja túl a szereplőket. (rt.)

— **A Magyar Bank és Kereskedelmi R. T. városunkban.** A Gyulafehérvári Népbank r. t. — mint megbízható helyről értesülünk — szerződéses viszonyt létesített a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársasággal, amely intézetnek tudvalevően számos kereskedelmi és iparvállalat tartozik érdekkörébe. A Népbanknak e szerződéses viszony létesítésével az a célja, hogy kereskedelmi és ipari osztályt állítson fel, s üzletfeleinek olcsó hitelt nyújtva, minden ipari produktumot első kézből tudjon kereskedőinknek és iparosainknak rendelkezésére bocsátani. Természetesen a Népbank programját a háborús viszonyokra tekintettel csak fokozatosan tervezi megvalósítani s e vállalkozásával városunkat az egész vidék ipari és kereskedelmi gócpontjává igéri emelni a Magyar Bank nagytőkegazdagságára támaszkodva. A Magyar Bank delegáltjai képviselve lesznek a Népbank igazgatóságában és így a Magyar Bank közvetlen tájékoztatást szerezhet vidékünk viszonyairól és igényeiről. E szerződéses viszonyban kapcsolatban a Népbank folyó hó 23-án rendkívüli közgyűlést tart, melyen részvénytőkéjét 1.500.000 koronára szándékszik felemleni.

— **Hadikölcsönjegyzések** a helybeli postahivatalnál is eszközölhetők.

— **A postahivatal felvételi idejének korlátozása.** A kereskedelmi miniszter a fűtő- és világítóanyagok nagymérvű hiánya miatt, illetve ezen anyagokkal való takarékoság szempontjából a posta- és távirtdahivatalok hivatalos óráit korlátozni szándékszik. A korlátozás egyelőre febr. végéig terjedő időre tervezetik s a zárás idejét az eddigi 6 óra helyett d. u. 4 órában kívánja megállapítani. Távirtda és távbeszélőszolgálat nem változik.

— **Fűtőanyag a szegényeknek.** Az általánosan uralgó fűtőanyag-mizériák arra indították néhány nemesszivű polgártársunkat, hogy szegényeink — kik kétszeresen érzik a fűtőanyaghiányt — segítségére siessenek. Itt elsőhelyen említjük meg *bervel Jónás* Adolf nagybirtokost, ki a helyi izr. hitközség szegényei javára egy félvaggon kőszentet adományozott. Nemes példáját követték: Dr. *Demény Henrik* ügyvéd, ki szintén félvaggon szentet és 14 öl tüzfát, *Friedmann Mór* nagykereskedő egy félvaggon szentet és 100 koronát, Dr. *Deutsch Mór* orvos egy félöl fát és egy mázsa szentet, *Bürger Lipót* félvaggon szentet és 14 öl fát adományoztak. A nemes adakozók humánus elhatározásukkal sok nyomort fognak enyhíteni.

— **Öt órakor zárják az üzleteket.** A villanymizéria miatt — további intézkedésig — hatósági rendeletre délután 5 órakor zárják az üzleteket.

— **A Gyulafehérvár és Vidéki Készítésviselek Beszerzési Osoportjának** Gyulafehérvárt lakó tagjaival közöljük, hogy azok az ellátatlan tagok, kik a városi lisztellátásból töröltettek és a tanács által erről értesítve lettek, 1/4 évi lisztkvótájukért járó összeget t. hó 16-ig *Krzyżewsky Géza* lőadó-tárnoknál fizessék be és a lisztet vegyék át, mert ezen időn túl a szákkölcsöndij miatt a liszt ára 4 fillérrel drágulni fog és a megmaradt mennyiség a később jelentkező ellátatlan csoporttagok közt lesz kiosztva és a késedelmes tagok egy negyedévig a csoport ellátására nem számíthatnak. Előfordult esetekből kifolyólag figyelmeztetjük azon ellátatlan csoporttagokat, kik a csoporthoz történt beosztásuk és erről történt értesítésük ellenére lisztkvótájukat még 1917. november 15. után is városi szelvények alapján az üzletekből szereztek és szerzik be, hogy negyedévi ellátásuk a csoport részéről azon időponttól fog számíttatni, mely időtől kezdve liszt-szelvényeik be nem váltottak. A már beváltott szelvények előtt még fennmaradt szelvények érvényüket veszítették és így azon időre a csoporttól nem igényelhetnek lisztet. Együttal felhívjuk azon ellátatlan csoporttagokat, kik később jelentkeztek tagoknak és a városi lisztjegyekkel el vannak látva, hogy további ellátásuk végett a csoportvezetőségnek liszt-szelvényeik átadásával jelentkezzenek.

— **Szegény gyermekek felruházása.** A helyi izr. felruházó- és segítő-egylet e hó 9-én az izr. iskola helyiségében 21 gyermeket látott el téli ruházattal, mely alkalommal *Weisz Henrik* elnökhelyettes szép szavakkal emlékezett meg az egylet két kiváló alapítójának *Mendel Manó* elnöknek és *Altman József* tb. titkárnak haláláról.

— **Egy órakor zárnak karácsonykor és Szilveszterkor.** A belügyminiszter — mint értesülünk — rendeletet fog kiadni arról, hogy a záróra karácsony este és Szilveszterkor éjjel után egy óráig meghosszabbíttassék.

— **Köszönet.** A gyulafehérvári Bőrgyár részv. társ. által önk. tüzőtő-testületünk részére adományozott 200 koronát az Egyesület nevében köszönöm. *Bihary Béla*, tüzőtő-parancsnok.

— **Adakozások.** *Vojtek Györgyné* 50 K-t, *Kertszuk* 30 K-t, *Krikován Antal* 24 K-t a hadiárva részére, *Gidály József* a Szurmay-alapra 100 K-t, a helyőrségi tisztikar pedig Dr. *Fenyő Armin* főtörzsorvos temetése alkalmából koszorúmegváltás címén a hadiárva részére 100 K-t adományozott. — A létesítendő „Országos Postás Kórház” javára a Gyulafehérvári Népbank r. t. 200 koronát adományozott. — A Bőrgyár r. t. a helyi Patronázs-Egyesületnek 200 koronát adományozott.

— **Betiltották az Uránia előadásait.** A villanyáram hiánya megbénította az Uránia mozgószínház üzemét is. Hatóságunk a gyenge és kevés áramra való tekintettel az Uránia előadásait — a viszonyok jobbrafordultáig — betiltotta.

Sternberg-harmonika

hangja nagyszerű!

BUDAPEST, VII., RÁKOCZI-UT 60, saját palota.

Kitűnő hang, háromváltós,

aczélsarku K 50.—
Még finomabb, orgonahang . . . K 80.—
2-soros, 21 billentyűs, finom . . K 120.—

Rendelésnél a pénz előre beküldendő.

— „József Főherceg Hadiárvaház” Erdélyben. Az erdélyi társadalom rendkívül kedves és rokonszenves gondolatot vetett fel. Elhatározták, hogy az erdélyi hadseregek fővezérének, József főhercegnek nevével fogják elnevezni az egyik legnagyobb erdélyi hadiárvaházat. A mozgalmat az „Erdélyi hadiárva és népinternátus egyesület” indította meg, melynek elnöke gróf Teleki Gézáé sz. Bóldi Margit grófnő. Az egyesület már talált is az árvaház céljaira egészen megfelelő és aránylag csekély költséggel átalakítható épületet, egy üresen álló nemesi kuriát. József főherceg a napokban fogadta az egyesület elnökségét és a legszívesebben beleegyezett abba, hogy a létesítendő árvaház Ő Fensége nevét viselhesse. Amidőn e hírt olvasóinkkal közöljük, meg vagyunk győződve arról, hogy mindenki áldozatkész lélekkel fog hozzájárulni e szép eszme megvalósításához. Kik érdekelnék meg jobban a támogatást, mint a szegény erdélyi hadiárva gyermekek, akiket még az otthonukból való menekülés is sújtott és ki az, akinek a neve a megörökítésre méltóbb lenne, mint József főherceg, aki a magyar nép iránt való szeretetének számtalan megnyilatkozásával nemcsak történelmükbe, de a nemzet millióinak szívébe máris örökre beírta nevét. A nemes célra szánt adományokat lapunk is szívesen közvetíti s eljuttatja gróf Teleki Gézáé elnöknek címére. (Kolozsvár, királyi ítélőtábla.)

— **Sőhajok, álmok** czímen néhány csinos novella és hangulatos vers jelent meg Veszprémi-Weinberger Jenőtől, a 46. cs. és kir. gy. ezred tartalékos hadnagyától, ki jelenleg városunkban állomásozik. A novellák erős elbeszélő vénáró! tesznek tanúságot, élénk dialogusai, kerekded meséjük és szingazdag irályukkal. A lantnak is ügyes kezelője Veszprémi-Weinberger, ki olykor s hasonló ügyességgel lírai hangok helyett az epikát szólatatja meg (háborus versek). A külső formájában is csinos könyvecske jóvedelmét szerzője a 46. gy. ezred rokkant alapjának ajánlotta fel, amely alkalmából József főherceg, fényképét ábrázoló képeslapon, a következő sorokat intézte a szerzőhöz: „Tábori posta Weinberger Jenő cs. és kir. tart. hadnagy, 46. gy. ezr. Gyulafehérvár. Ragaszkodástól áthatott meleg sorait és művét hálásan köszönöm. Minthogy könyvének jóvedelmét az én hős 46-osaim rokkantjainak szánta, kérem tegye a jóvedelemhez a mai postával küldött összeget (500 kor.). Amint időm engedi, innen vitézeimhez a frontra utazom, el fogom olvasni könyvét. Köszönetemet ismételve, szívből üdvözlöm mind a 46.-osokat, mint régi hű bajtársuk József főherceg vezérezredes. Táboriposta 516. Harcztér, 1917. XII/2.” Az ismertetett mű a helyi könyvkereskedésekben kapható. A műből karácsonyi számunk mutatványt közöl.

— **Változás a „Marosujvár”-nál.** A közelmúltban elhalt Sántha Dezső helyett a lap főmunkatársa Kovács Sándor, az ottani „Hangya”-szövetkezet üzletvezetője lett.

— **Ausztriában vásárolt ruhanevelék behozatala.** Az Országos Magyar Ke-

reskedelmi Egyesülés mozgalmat indított az iránt, hogy a magyar kereskedelem Ausztriából ruházati cikkeknek ismét behozhasson. Az O. M. K. E. ez alkalommal elsősorban azon ruházati cikkek behozatalát kívánja lehetővé tenni, amelyek kereskedőink folyó évi szeptember hó 21-ike előtt osztrák czegeknél megrendeltek, illetve megvásároltak. A kereskedelmi kormány kilátásba helyezte, hogy ezen áruk kiengedését az osztrák kormánytól erősen fogja követelni, szükséges azonban, hogy előbb tájékoztadják arról, milyen, mily minőségű és értékű árukról van szó. E célból felkéri a kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara az érdekelte kereskedőket, hogy úgy a saját, mint a közönség érdekében a legrövidebb idő alatt közöljék a kamarával, hogy az alább megnevezett ruházati cikkek közül szeptember 21-ike előtt miket, mily mennyiségben és értékben rendeltek meg Ausztriából. 1. Mindennemű ruha vagy fehérnemű készítésére alkalmas szövött, fonott és kötött árut tekintet nélkül az anyagra, amelyből készült; 2. mindennemű szövött, fonott, vagy kötött árukból, anyagokra való tekintet nélkül készített férfi női vagy gyermekruhák. Továbbá mindenféle fehérnemű és más alsóruha, zsebkendő, harisnya. 3. Mindennemű még használható állapotban levő viselt ruha.

— **Az erdélyi vasuti vonalak klépítése.** Az Erdélyi Szövetség az erdélyi vasutpolitika kérdését tárgyalva, elfogadta Váczy István kir. tanácsos, nyug. máv. felügyelő tervezetét, amely azt a 8 évvel ezelőtt készített tervet ujtja fel, hogy Erdély fővonalát a Kolozsvár — Mezőség — Szászrégen — Tölgyes — Odesszai nemzetközi vonal építtessék ki. Ezenkívül kívánja a meglevő vasutvonalak praktikus átalakítását is. Ezzel a tervszel áll szemben a marosvásárhelyi kamara tervezete, amely elsősorban a Kolozsvár—Gyéres—Ludas — Marosvásárhely — Brassó — Constantzai, majd a Brassó — Fogaras—Nagy-szeben — Arad — Budapesti vonal kiépítését kívánta. Sajnálatos, hogy a két érdekcsoport nem tudott egy véleményre jutni. Így az erők szétforgácsolásával az elérhető eredmény értéke is kisebb lesz. Kétségtelen, hogy az odesszai vonal kiépítése sok fontos nemzetgazdasági előnyt jelentene, ha: 1. Románia és Oroszország hajlandó volna a csatlakozást kiépíteni, 2. ha mindkét állam oly kereskedelmi politikát folytatna, amely a vasut kiépítését indokoltá tenné. Hogy azonban e feltételek teljesedésbe mennek-e, vagy sem s hogy a jövő mily politikai és gazdasági erőeltolódásokat idéz elő, e kérdésekre ma még alig lehetne választ adni. Épp azért sokkal sürgősebbnek tartjuk belső vasutügyeink mielőbbi rendezését, az erdélyi tranzverzális vonal (Kolozsvár—Marosvásárhely—Brassó) sürgős kiépítését. Ne a nemzetközi vonalakért fájon a fejünk, inkább azokon a nyomorúságokon igyekezzünk segíteni, amelyek az Erdélyben való utazást oly keservessé teszik, óriási munkaenergiát rabolva el a nemzet termelőképességéből. Az áruszállítás sehol se oly nehézkes és drága, mint Erdélyben, fontos piacok nem tudnak a vasutak

hiánya miatt lélekzethez jutni. És még valami, az odesszai csatlakozás Erdély legmagyarabb vidékeinek jogos érdekeit nem veszi figyelembe. A jó székelyek döcöghetnek tovább is ekhós szekereiken, vagy ha ráérnek, a nagyot kerülő vicinálisokra is felülhetnek. Hiszen szükséges és fontos, hogy nemzetközi vonalaink is kellő színvonalon legyenek, de belső vonalaink még is csak előbbre valók! Előbb építsük ki tehát az ország határain belül levő vasutainkat, a nemzetközökhöz azután szintén megkapjuk a csatlakozást.

— **Az új cselédkönyvekről.** A cselédkönyvbe a tulajdonos (cseléd) arczképe is beillesztendő s személyleírása is bevezetendő. A cselédkönyv tulajdonosának látogatójegy nagysága hajlékony (nem kartonra ragasztott) arczképét a cselédkönyv első féllapjának belső részére illeszti rá az elsőfoku hatóság s hivatalos bélyegzővel látja el, úgy, hogy a bélyegző egyik fele a könyv lapjára, másik fele az arczképre essék. Az arczképet a cselédkönyv tulajdonosa köteles a kiállító hatóság előtt aláírni, vagy írástudatlansága esetén kézjegyével ellátni. A cselédkönyvet a cseléd személyesen köteles átvenni a hatóságnál s azt az arczkép alatt aláírni vagy kézjegyzelni. Ezen rendelet 1918. év január 1-én lép hatályba s ettől a naptól kezdve a rendőrhatalóságok már csak e rendeletnek megfelelő cselédkönyveket adhatnak ki. A korábban kiállított cselédkönyveket tulajdonosaik 1918. év december hó 31-ig használhatják, de kötelesek ezen idő alatt a kiállításra illetékes rendőrkapitányságnál arczképüknek és régi cselédkönyvüknek beszolgáltatása mellett e rendeletnek megfelelően új cselédkönyvet váltani. 1918. év január 1-től kezdve az olyan cselédkönyv, mely nem e rendeletnek megfelelően van kiállítva, nem létezőnek tekintendő, s úgy a cseléd, mint a helyszerző és felfogadó gazdával szemben a kihágási eljárás lesz bevezetve. Saját jól felfogott érdeke az összes szolgáló cselédeknek és cselédtartó gazdáknak, hogy jó előre gondoskodjanak az új cselédkönyvek kiállításáról. Bárminemű felvilágosítással e tárgyban a hivatalos órák alatt rendelkezésükre áll a rendőrhatalóság.

— **Körözés.** Sultz Amália gyulafehérvári lakos (Csűrök-utcza) egy libát fogott fel udvarán. Igazolt tulajdonosa jelentkezze a rendőrkapitányságon, hol a libát átveheti.

— **Hirdetmény.** 18417.—1917. kig. sz. Gyulafehérvár szab. kir. város polgármestere közhirre teszi, hogy özv. Szentgyörgyi Mórné névre 2067. sz. alatt kiállított lisztfogyasztási igazolványok elvesztek. A megtalálót figyelemztetem, hogy haladéktalanul szolgáltatassa be azokat hozzám, a lisztkiárusítókat és süttőket pedig felhívom, hogy az igazolványokat ne váltsák be, hanem azokat a jelentkezőtől kobozzák el. Együttal közhirre teszem, hogy a jogerősségi határidő leáértával újabb igazolványok kiadását rendelem el. Gyulafehérvár sz. kir. város polgármesterétől, 1917. év december hó 1-én. Dr. Roska, polgármester.

Jegyezzük hadikölcsönt!

Ó V Á S!

S. Modiano

Rajöttem, hogy az általam gyártott

„MODIANO-CLUBSPECIALITÉ” szivarkahüvelynek utánzásai vannak forgalomban, amelyek ellen egyedüli védelem a védjegy és aláírásom pontos megfigyelese.

Védjegy.

Közzgyűlési meghívó.

A Gyulafehérvári népbank részvénytársaság

1917. december 23.-án délelőtt 10 órakor az intézet helyiségében

rendkívüli közgyűlést tart,

melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja

Gyulafehérvárt, 1917. november hó 26 án

az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az Igazgatóság előterjesztése az intézet részvénytőkéjének felemelése tárgyában.
2. Az alapszabályok módosítása.
3. Három igazgatósági és két felügyelő-bizottsági-tag választása.

Az alapszabályok 19. §. értelmében kértnek a t. részvényesek, hogy részvényeiket a szavazati jog gyakorolhatása céljából a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg az intézet pénztáránál helyezték letétbe.

Meghívó.

A „Börgyár részvényt. Gyulafehérvár“

1917. december hó 27-én délelőtt 11 órakor

RENDKIVÜLI KÖZGYŰLÉST TART

Dr. Király Géza kir. közjegyző irodájában, melyre a részvényesek* tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság előterjesztése az alaptőke felemelése iránt.
2. Alapszabálymódosítás.
3. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.

* Az alapszabályok 18. §-a értelmében a t. részvényesek felkértnek, hogy részvényeiket a szavazati jog gyakorolhatása céljából 3 nappal a közgyűlés előtt a „Börgyár részvénytársaság Gyulafehérvár“ és a Gyulafehérvári takarékp. mint részvényt. pénztáránál letéteményezzék.

** Az alapszabályok 28. §-a értelmében csak oly önálló indítványok tárgyalhatók, amelyek legalább 8 nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnak be lettek jelentve.

Hanglemezeket,

lejátszottakat, vagy
töröttket cserél,
vagy készpénzért
is vesz

WÄGNER

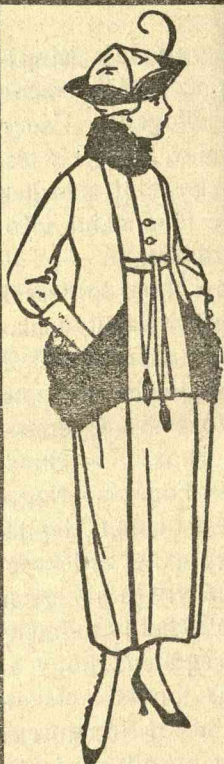
„Hangszerkirály“

országszerte elismert
elsőrendű magyar
hangszer- és beszélő-
gépek áruháza

BUDAPEST

VIII. JÓZSEF KÖRUT 15/v.

Fióküzlet: IX., RÁDAY-UTCA 18.

Ullstein

s z a b á s m i n t á k
átalakításokhoz is.

Állandóan
2500
modell
raktáron!

Nagy választék sötét-
kék, fekete és divat-
kelmékben tiszta
gyapjából.

Próbaszabásmintákat
ingyen és bérmentve
küldök.

Stern József

cs. és kir. udv. szállító
Budapest, IV., Kalvin-tér. 1. szám.

Üzembelen levő vagy szünetelő szódavizgyárat,

szódavizes (Sifon) üveget nagyobb mennyiségben,
esetleg másféle vállalatot megvé-
telre keresek.

Johann Fleischer, Nagydiósnád, Langgasse Nr. 267.

„FOTÓ“
FÉNYKÉPÉSZETI
SZAKÜZLET BUDAPEST
RÁKÓCZI-ÚT 80.
NAGYBAN - KICSINYBEN.

Vidékre gyors és pontos kiszolgálás!

Tessék probarendelést eszközölni!

Moreno Manó gyógyszerész

kozmetikai és vegyészeti készítmények laboratóriuma, fényképészeti cikkek és
vegyszerek raktára.

Telefon 83.

GYULA FEHÉRVÁR.

Telefon 83.

Szíves tudomására hozom a n. b. közönségnek, hogy a törvényszékkel szemben levő „MEGVÁLTÓ“ gyógyszerértárt átvettem és azt személyes vezetésem mellett a mai kor követelményeinek megfelelően, teljesen újonnan — modernül — felszereltem.

Állandóan raktáron tartok: bel és külföldi különlegességek, betegápolási cikkek, kötszerek, gyógyezukorkák, gyógyborok, gyógy-, keserű- és üdítő ásványvizek, különféle háztartásbeli vegyikészítmények, illatszerek, szappanok, fényképészeti cikkek stb. — Egyben tisztelettel értesitem a n. b. közönséget, hogy a „Kerületi munkásbiztosító pénztár“, a „M. kir. államvasutak betegsegélyező pénztára“, az „Országos betegápolási alap“ és az „Izr. Szent Egylet“ vényei nálam is elkészíthetők.

Vidéki megrendelések legpontosabban és gyorsan eszközöltetnek.

Helyi telefonrendelések házhoz küldetnek.

Nyomja és kiadja Papp György nyomdatulajdonos Gyulafehérvárt.

A borbándi határban, a Tövis felé vivő ut mentén és közvetlenül a város alatt levő Mendel-féle

≡ téglagyár ≡

1918. márczius 1.-től haszonbérbe kiadó. Érdeklődők forduljanak Dr. Vizsolyi Manó zárgondnokhoz Gyulafehérvárt a Dr. Mayer-irodában.

Javitási munkálatokhoz ácsot és asztalost keresek.

Dr. Vizsolyi Manó.